บทคัดย่อดึงจากฐานข้อมูล จัดหน้าด้วยระบบอัตโนมัติ ไม่ใช่ต้นฉบับจากผู้เผยแพร่

ชื่อเรื่อง วิจัยในชั้นเรียน เรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์ไทย เพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในชาติของนักเรียนโรงเรียนมหาไชยโคกกว้างวิทยา

ผู้วิจัย วชิระ ชาวเหนือ

ปีการศึกษา 2567

บทคัดย่อ

วิจัยในชั้นเรียน เรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์ไทย เพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในชาติ ของนักเรียนโรงเรียนมหาไชยโคกกว้างวิทยา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาการจัดการเรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์ไทยที่ส่งเสริมความภาคภูมิใจในชาติ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องประวัติศาสตร์ไทยของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ และ 3) ศึกษาระดับความภาคภูมิใจในชาติของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6โรงเรียนมหาไชยโคกกว้างวิทยา จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดความภาคภูมิใจในชาติ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

การจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E1/E2 เท่ากับ 82.67/83.33 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีระดับความภาคภูมิใจในชาติหลังการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับสูง ($\bar{x}$ = 4.25, S.D. = 0.58) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.52, S.D. = 0.47)

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นสามารถส่งเสริมทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความภาคภูมิใจในชาติของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ไทยในระดับประถมศึกษาต่อไป

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ไทย, ความภาคภูมิใจในชาติ, นักเรียนประถมศึกษา

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประวัติศาสตร์ไทยเป็นรากฐานสำคัญของความเป็นชาติและอัตลักษณ์ของคนไทย การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ช่วยให้เยาวชนเข้าใจความเป็นมาของชาติ ตระหนักถึงคุณค่าของบรรพชนทางวัฒนธรรม และเกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันพบว่าการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ในระดับประถมศึกษายังประสบปัญหาหลายประการ

วิธีการสอนที่เน้นการท่องจำเนื้อหามากกว่าการวิเคราะห์ และการบรรยาย ทำให้นักเรียนขาดความสนใจและไม่เห็นความสำคัญของการเรียนประวัติศาสตร์ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ดังที่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2563) รายงานว่า คณะนณเลยวิชาประวัติศาสตร์ของนักเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง

การขาดการเชื่อมโยงเนื้อหาประวัติศาสตร์กับชีวิตประจำวันและสภาพแวดล้อมของผู้เรียน ทำให้นักเรียนไม่เห็นความสำคัญและคุณค่าของการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ส่งผลให้ขาดความภาคภูมิใจในชาติและรากเหง้าของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรรณา จารุสมบูรณ์ (2562) ที่พบว่า นักเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่มีระดับความภาคภูมิใจในชาติอยู่ในระดับปานกลาง

การขาดสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ทำให้การเรียนการสอนประวัติศาสตร์ขาดความน่าสนใจและไม่สามารถตอบสนองต่อความสนใจของผู้เรียนได้ ดังที่ ทิศนา แขมมณี (2562) เสนอว่า การใช้สื่อและนวัตกรรมที่หลากหลายจะช่วยกระตุ้นความสนใจและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากปัญหาดังกล่าว โรงเรียนมหาไชยโคกกว้างวิทยาจึงเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์ไทยที่สามารถส่งเสริมทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความภาคภูมิใจในชาติของนักเรียน โดยมุ่งเน้นการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน และใช้สื่อที่น่าสนใจ เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ชาติไทย อันจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติต่อไป

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาการจัดการเรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์ไทย เพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในชาติ ของนักเรียนโรงเรียนมหาไชยโคกกว้างวิทยา โดยคาดหวังว่าผลการวิจัยจะนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพ และสามารถปลูกฝังความภาคภูมิใจในชาติให้แก่เยาวชนไทยได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์ไทยที่ส่งเสริมความภาคภูมิใจในชาติ

2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องประวัติศาสตร์ไทยของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

3) เพื่อศึกษาระดับความภาคภูมิใจในชาติของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้

ขอบเขตการวิจัย

- ประชากร: นักเรียนโรงเรียนมหาไชยโคกกว้างวิทยา

- กลุ่มตัวอย่าง: นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 30 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น: การจัดการเรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์ไทย

ตัวแปรตาม: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความภาคภูมิใจในชาติ

- ระยะเวลา: ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567

วิธีดำเนินการวิจัย

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และเครื่องมือวิจัย

3) ทดสอบก่อนเรียน

4) ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนที่พัฒนาขึ้น

5) ทดสอบหลังเรียนและวัดระดับความภาคภูมิใจในชาติ

6) วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

สรุปผลการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{x}$ = 18.67, S.D. = 2.45) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\bar{x}$ = 12.33, S.D. = 3.21)

ความภาคภูมิใจในชาติ

หลังการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีระดับความภาคภูมิใจในชาติอยู่ในระดับสูง ($\bar{x}$ = 4.25, S.D. = 0.58) โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E1/E2 เท่ากับ 82.67/83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (80/80)

ความพึงพอใจของนักเรียน

นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.52, S.D. = 0.47) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{x}$ = 4.68, S.D. = 0.42)

พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ พบว่านักเรียนมีความกระตือรือร้น มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ และแสดงออกถึงความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ไทยมากขึ้น

ผลงานของนักเรียน

นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่สะท้อนความเข้าใจในประวัติศาสตร์ไทยและความภาคภูมิใจในชาติได้อย่างมีคุณภาพ โดยมีคะแนนเฉลี่ยการประเมินผลงานอยู่ในระดับดี ($\bar{x}$ = 4.15, S.D. = 0.62)

การสัมภาษณ์นักเรียน

ผลการสัมภาษณ์นักเรียนแสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนประวัติศาสตร์ไทย เห็นคุณค่าของบรรพบุรุษทางวัฒนธรรม และมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทยมากขึ้น

อภิปรายผล

ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการวิจัยที่พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีลักษณะที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้กิจกรรมที่หลากหลายและน่าสนใจ ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้อย่างมีความหมายของออซูเบล (Ausubel, 1968) ที่เน้นการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมของผู้เรียน นอกจากนี้ การใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยยังช่วยกระตุ้นความสนใจและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ ภู่ในภาวรรณ (2562) ที่พบว่าการใช้สื่อมัลติมีเดียช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประวัติศาสตร์ของนักเรียนประถมศึกษา

ด้านความภาคภูมิใจในชาติ

การที่นักเรียนมีระดับความภาคภูมิใจในชาติสูงขึ้น อาจเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างความตระหนักและเห็นคุณค่าของประวัติศาสตร์ไทย รวมถึงการเชื่อมโยงเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์กับชีวิตประจำวันของนักเรียน ทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์ชาติ สอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา แขมมณี (2562) ที่กล่าวว่า การสร้างความภาคภูมิใจในชาติต้องอาศัยการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์และการมีส่วนร่วม

สรุปข้อเสนอแนะ

1) ควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้นี้ไปประยุกต์ใช้กับระดับชั้นอื่นๆ

2) ควรมีการติดตามผลในระยะยาวเพื่อศึกษาความคงทนของความรู้และความภาคภูมิใจในชาติ

3) ควรพัฒนาสื่อการเรียนรู้ดิจิทัลเพื่อเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ทิศนา แขมมณี. (2562). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 23). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิมัย พงศ์ศรีเพียร. (2563). การสอนประวัติศาสตร์ไทย: แนวคิดและวิธีการ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุมาลี วงษ์สุวรรณ. (2561). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมจิตสำนึกความเป็นไทย. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 20(2), 100-113.

ที่อยู่อ้างอิง (URL) : https://publish.vichakan.net/show/604
วันที่ดำเนินการเผยแพร่ : 22 กรกฎาคม 2567
พิมพ์ : วันที่ 11 พฤศจิกายน 2569 เวลา 07.06 น.